

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 194/08-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. septembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobříka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., so sídlom G., zastúpenej advokátom JUDr. J. T., P., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 905/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti T., s. r. o., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 905/00 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 905/00 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Spoločnosti T., s. r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Svidník p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Svidník j e p o v i n n ý uhradiť spoločnosti T., s. r. o., trovy konania spolu v sume 8 011 Sk (slovom osem tisíc jedenásť slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. J. T., P.

6. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti spoločnosti T., s . r. o., n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 194/08-10 z 1. júla 2008 v časti prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť spoločnosti T., s. r. o. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 905/00.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k s'ťažnosti podaním sp. zn. Spr. 7/2008 doručeným ústavnému súdu 18. júla 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

„Sťažovateľka namieta neprimeranú dĺžku vyššie uvedeného súdneho konania v spore, ktorý je skutkovo a právne nie jednoduchý, nakoľko má súvis aj s prebiehajúcim konkurzným konaním. Do mesiaca august 2005 uvedenú vec prejednával JUDr. L. P., ktorý náhle zomrel. Následne dňa 10. 10. 2005 bola vec pridelená JUDr. M. C. Dňa 20.6.2006 táto vec bola pridelená sudkyňi JUDr. A. F., ktorej boli pridelené do senátu všetky neskončené veci po nebohom sudcovi (okolo 120 veci), čo sú iné dôležité okolnosti, ktoré majú podľa môjho názoru vplyv na posúdenie prietáhov v konaní.

Súd vo veci doteraz vykonal procesné úkony, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti podrobne uvádza. Žalobu o určenie vlastníckeho práva podala žalobkyňa S. B., tohto času v konkurze, správca konkurznej podstaty Ing. M. P., proti sťažovateľke ako žalovanej dňa 11. 7. 2000. Dňa 14. 7. 2000 bol podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia. Dňa 19. 12. 2000 bolo vo veci vydané uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, proti ktorému sa sťažovateľka odvolala. Dňa 22. 2. 2001 Krajský súd Prešov potvrdil uznesenie o predbežnom opatrení. Dňa 31. 5. 2001 bolo vo veci prvé pojednávanie, ktoré sa neuskutočnilo, nakoľko právny zástupca žalobcu sa telefonicky ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a následne súd telefonicky oboznámil právneho zástupcu sťažovateľky o tejto skutočnosti, o čom je spísaný úradný záznam na čl. 43 a preto nie je pravdou tvrdenie sťažovateľky, že o tomto telefonáte záznam v spise nie je (strana 2 odsek 2. sťažnosti). Ďalšie pojednávanie bolo dňa 16. 10. 2001, medzi tým strany vo veci podávali písomne vyjadrenia, z neúčasti ktorého sa ospravedlnil právny zástupca žalobcu a požiadal o odročenie pojednávania, o čom predložil súdu aj dôkaz ako dôvod svojej neúčasti na č. l. 62. Som toho názoru, že ani v tejto dobe nemožno hovoriť o zbytočných prietáhov v konaní. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo dňa 20. 11 . 2001, bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania. Ďalšie pojednávanie bolo dňa 21. 5. 2002, na ktorom bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 4 C 105/01. Vec sp. zn. 4 C 105/01 bola súdu vrátená z odvolacieho súdu dňa 20. 4. 2004. Ďalšie pojednávanie bolo dňa 22. 6. 2004. Som toho názoru, že ani v tejto dobe neboli spôsobené zbytočné prietahy vo veci. Dňa 28. 6. 2004 bol vo veci vyhlásený rozsudok, voči ktorému dňa 20. 8. 2004 sťažovateľka podala odvolanie. Zrušovacie uznesenie Krajského súdu Prešov bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 11. 7. 2005. O období mesiaca august

2005 do mesiaca jún 2006 som sa už vo svojom vyjadrení zmieňoval. Trvám na tom, že vzhľadom na vážne objektívne príčiny k zbytočným preťahom vo veci nedošlo.

Sudkyňa JUDr. F. realizovala tieto úkony:

- na nariadenom pojednávaní dňa 10. 8. 2006 sa nezúčastnili žalobcovia 1/ a 2/ a ich právny zástupca, z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnili z dôvodu kolízie pojednávaní a zdravotných dôvodov a právny zástupca žalovanej (sťažovateľky).

Je pravdou, že mu bolo predvolanie zaslané na starú adresu sídla, avšak podľa vyjadrenia pojednávajúcej sudkyne hneď po tomto zistení mu termín pojednávania bol telefonicky včas oznámený s tým, že jeho pracovníčka udala, že zastupujúci advokát je na zahraničnej dovolenke, čiže toto obdobie nemôže predstavovať preťahy v konaní,

- pojednávanie zo dňa 12. 9. 2006 bolo na žiadosť právneho zástupcu žalobcov preložené na deň 22. 9. 2006, toto bolo na žiadosť právneho zástupcu žalovanej preložené na deň 14. 11. 2006, ktoré bolo pre ospravedlnenie sa právneho zástupcu žalobcov odročené na deň 18. 1. 2007,

- uznesením KS Prešov zo dňa 16. 2. 2007, ktoré došlo tunajšiemu súdu dňa 30. 3. 2007, bolo uznesenie o prerušení konania zmenené a návrh žalobcov na prerušenie konania bol zamietnutý,

- pojednávanie zo dňa 22. 5. 2007, o ktorom sa žalovaný vyjadril, že bolo neúčelné a neefektívne aj napriek rozsiahlym vyjadreniam účastníkov (5 strán zápisnice z pojednávania - súvislého textu) bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania,

- na pojednávaní dňa 16. 7. 2007 bolo vykonávané dokazovanie vypočúvaním svedkov (9 strán zápisnice z pojednávania - súvislého textu),

- dňa 10. 8. 2007 vydané uznesenie tunajšieho súdu o zamietnutí návrhu žalovaného na zrušenie predbežného opatrenia,

- uznesením KS Prešov zo dňa 30. 10. 2007, ktoré došlo súdu dňa 20. 11. 2007, KS uznesenie tunajšieho súdu potvrdil,

- na nariadenom pojednávaní dňa 8. 2. 2008 sa nezúčastnil nový právny zástupca žalobcu v I. rade, ktorý sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil zo zdravotných dôvodov, pojednávanie bolo odročené na deň 26. 3. 2008,

- pojednávanie konané dňa 26. 3. 2008 vzhľadom na oznámenie žalobcu 2/, že sporná nehnuteľnosť bola pojatá do súpisu konkurznej podstaty bolo odročené na deň 20. 5. 2008 za účelom vyžiadania správy z Krajského súdu Košice o tom, či a ako bola predmetná nehnuteľnosť pojatá do súpisu konkurznej podstaty a či súd vyzval žalovanú stranu na podanie žaloby o vylúčenie veci z konkurznej podstaty,

- dňa 15. 4. 2008 súd obdržal vyžiadajú správu z Krajského súdu Košice,

- pojednávanie konané dňa 20. 5. 2008, ktoré bolo odročené za účelom vyžiadania spisov z Krajského súdu Košice a Okresného súdu Prešov,

- doposiaľ posledné pojednávanie zo dňa 10. 6. 2008 bolo odročené na deň 4. 9. 2008 za účelom doplnenia dokazovania pripojením spisov navrhnutých sťažovateľkou.

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že od pridelenia veci konajúcej sudkyňi doteraz nedošlo k prietahom v konaní.

Pokiaľ si sťažovateľka za obdobie od 12. 2. 2003 do 18. 1. 2007 narátala 47 mesiacov ako obdobie zbytočných prietahov v konaní, tak do toho obdobia zarátala dobu, kedy boli vytýčené pojednávania (dňa 22. 6. 2004, dňa 28. 6. 2004, kedy bol vyhlásený rozsudok), dobu, kedy bol spis na Krajskom súde v Prešove na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky až po vrátenie spisu dňa 11. 7. 2005 na tunajší súd a dobu dôležitých okolností, ktoré mali vplyv na to, že sa vo veci nepojednávalo. Na základe uvedeného mám za to, že k zbytočným prietahom zo strany súdu nedošlo.“

Rovnaké skutočnosti v zásade zistil aj ústavný súd zo spisu okresného súdu a z vyjadrení účastníkov.

Právny zástupca sťažovateľky k vyjadreniu predsedu okresného súdu predložil v stanovenej lehote toto stanovisko:

«1. k uzneseniu z 1. 7. 2008, č. III. ÚS 194/08-10

Vzhľadom k tomu, že Ústavný súd sťažnosť vo zvyšnej časti odmietol (bod 2. výroku uznesenia), navrhujeme, aby súd priznal primerané finančné zadosťučinenie z titulu bez dôvodných a zbytočných prietahov v konaní pred Okresným súdom vo Svidníku č. k. 5 C 905/00. Výšku finančného zadosťučinenia nech určí súd po zohľadnení dôvodov, ktoré

viedli k zbytočným prietahom, dĺžky prietahov, ako aj výšky vzniknutej škody podľa vyčíslenia v s'ážnosti.

2. k vyjadreniu odporcu z 15. 7. 2008

a) Úradný záznam na č. l. 43 je spísaný iba o tom, že právny zástupca žalobcov sa ospravedlnil z pojednávania, pričom žiadne dôkazy o tom, že by malo ísť o dôležité dôvody v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p., neboli predložené. Súd teda mal vo veci konať. V úradnom zázname v čase štúdia spisu nebola zmienka o tom, že by telefonicky bol o ospravedlnení a nekonaní pojednávania informovaný právny zástupca žalovaného. Dôvod neúčasti právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní 31. 5. 2001 nebol zaznamenaný.

Keďže sudca nemal žiadne dôkazy o dôležitých dôvodoch, nemal telefonicky informovať o tom, že pojednávanie sa neuskutoční, ale mal vo veci konať aj bez účasti právneho zástupcu žalobcu. Bez telefonátu by sa právny zástupca žalovaného pojednávania zúčastnil.

Ani pri pojednávaní 16. 10. 2001 nepovažujeme neúčasť právneho zástupcu žalobcov preukázanú dôkazmi o dôležitých dôvodoch v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p.

Obdobie od prerušenia konania, od 21. 5. 2005 do pojednávania 22. 6. 2004 po vrátení spisu 20. 4. 2004 z KS Prešov, je treba považovať za zbytočne prerušené, pretože

- dôvody prerušenia KS Prešov neuznal

- dôvody prerušenia odpadli už 28. 1. 2003, kedy rozsudok OS Svidník, č.4 C 105/2001 nadobudol vo veci právoplatnosť, hoci bol spis vrátený až 20. 4. 2004.

Dôvody, pre ktoré odporca nepovažuje prietahy za zbytočné v období august 2005 - jún 2006, nemožno akceptovať, pretože ide o organizačné záležitosti, ktoré bolo možné zvládnuť pri dobrej organizácii aj za kratšiu dobu. Dôležité však je, že pre účastníka konania je nepodstatné, z akých dôvodov došlo k prietahom v konaní, pretože má právo na konanie bez zbytočných prietahov a prejednanie veci v primeranej lehote, čo v konkrétnom prípade nebolo dodržané.

Odročovanie pojednávaní nariadených na 10. 8. 2006 a 14. 11. 2006 z dôvodu ospravedlnenia právneho zástupcu žalobcov bolo bez preukázania dôležitých dôvodov.

Iba samotné ospravedlnenie , bez dôkazov o tvrdených dôvodoch, ktoré by mali byť dôležité, nie je dôvodom na odročenie pojednávania.

b) Účelnosť alebo neúčelnosť pojednávania (napr. 22. 5. 2007, 16. 7. 2007) nemožno hodnotiť podľa počtu strán zápisnice, ani podľa počtu svedkov vypočutých na pojednávaní. Účelnosť a efektívnosť je potrebné hodnotiť podľa toho, či účastníci vypovedali o skutočnostiach, prípadne prednášali také stanoviská a tvrdenia, ktoré sú v konaní nové a doteraz neboli tvrdené. U svedkov je potrebné hodnotiť to, či svedkovia vypovedajú o skutočnostiach, ktoré sami vnímali a či tieto skutočnosti môžu mať vplyv na výsledok konania. Pritom musí mať súd jasno, na aké skutočnosti chce svedkov vypočuť, resp. o akých skutočnostiach, dôkazoch a pod. by mali účastníci svoje prednesy súdu podávať. Tieto pojednávania, ale ani celé konanie nebolo takto vedené, najmä od 11. 7. 2005, kedy bolo doručené zrušovacie usmernenie KS Prešov z 25. 5. 2005. V tomto rozhodnutí bol totiž vyslovený právny názor odvolacieho súdu a bolo stanovené, aké je treba vykonať úkony, resp. ktorým smerom zamerať konanie. Prvostupňový súd však nepostupoval v súlade s uznesením odvolacieho súdu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov..., a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“

(napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj povahu prerokúvanej veci a jej význam pre sťažovateľku.

1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je konanie (rozhodovanie o žalobe o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam), ktoré sa začalo 11. júla 2000, teda pred takmer ôsmimi rokmi, a k dnešnému dňu nie je právoplatne skončené. V danom prípade ide o bežnú súčasť sporovej agendy všeobecných súdov, podklad rozhodnutia tvorí súdnou praxou ustálená a používaná právna úprava obsiahnutá

najmä v Občianskom zákonníku. Výklad a používanie tejto právnej úpravy sú stabilizované v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika ich postupu. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiahnutých výsledkov na záver konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali osemročný priebeh konania z dôvodu právnej a faktickej zložitosti veci, aj keď zo spisu vyplýva, že so sporom súviselo aj niekoľko ďalších majetkových sporov medzi týmito účastníkmi v rámci konkurzného konania.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľky (ako žalovanej) bral do úvahy aj to, že sa zúčastňovala nariadených pojednávaní, na výzvy okresného súdu reagovala včas a nijakým spôsobom nespôsobila predĺženie doterajšej doby tohto konania. Podala aj sťažnosť na priet'ahy v konaní (7. júla 2006). Po zániku dôvodu, na základe ktorého bolo konanie prerušené (súvisiace konanie o určenie vlastníckeho práva vedené pod sp. zn. 4 C 105/01 bolo v merite veci právoplatne skončené už 28. januára 2003), právny zástupca sťažovateľky viackrát žiadal (13. februára, 6. júna a 10. júla 2003, resp. 22. apríla 2004) o pokračovanie v konaní a určenie termínu pojednávania, avšak okresný súd na jeho žiadosti adekvátne nereagoval. Ani okresný súd nepoukázal na to, že by sa sťažovateľka (jej právny zástupca) nejakým spôsobom pričínila o vzniknuté priet'ahy v konaní.

3. Pri hodnotení doterajšieho postupu okresného súdu v namietanom konaní poukazuje ústavný súd na to, že aj keď okresný súd vo veci vykonal množstvo procesných úkonov, ako to vyplýva z prehľadu, rozhodoval o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o návrhu na prerušenie konania, o návrhu na pristúpenie ďalšieho účastníka, vykonával úkony spojené s odvolacím konaním a 28. júna 2004 dokonca vo veci rozhodol rozsudkom, jeho činnosť však bola neefektívna a nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že rozhodnutie okresného súdu bolo na základe podaného odvolania sťažovateľky (24. august 2004) zrušené odvolacím súdom

(25. mája 2005) pre nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Do dnešného dňa však nie je konanie právoplatne skončené.

Takisto v čase, keď odpadol zákonný dôvod na prerušenie konania (28. januára 2003), aj keď sa spis v tom čase nachádzal na odvolacom súde, ktorý rozhodoval iba o odvolaní účastníka proti výroku o náhrade trov konania, podľa názoru ústavného súdu mohol okresný súd pokračovať v konaní ďalej a nečakať až na doručenie spisu z odvolacieho súdu. Toto obdobie (od 28. januára 2003 do 18. mája 2004, keď určil termín pojednávania na 22. jún 2004), teda ústavný súd považuje za obdobie nečinnosti okresného súdu (viac ako 16 mesiacov).

Ústavný súd ďalej zistil, že okresný súd bol tiež nečinný od 18. júla 2005, keď mu bol spis vrátený z odvolacieho súdu, až do 25. júla 2006, keď určil termín pojednávania na 10. august 2006. V tom čase okresný súd urobil len jeden jednoduchý úkon (30. decembra 2005), keď vyzval žalobcu na upresnenie dôvodov žaloby a na oznámenie, či trvá na podanej žalobe (nečinnosť viac ako 12 mesiacov).

Tieto časové úseky ústavný súd vyhodnotil ako obdobia nečinnosti okresného súdu, ktoré mali vplyv na doterajší priebeh konania a na vznik zbytočných prietáhov v ňom, preto neakceptoval vyjadrenie okresného súdu, že prietahy v konaní neboli zistené.

Obranu okresného súdu spočívajúcu vo veľkom počte nevybavených vecí a zmene sudcov v tomto smere neakceptoval.

V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka pretrvávajúceho vysokého nápadu vecí a v tejto súvislosti zmeny, resp. nedostatok sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne

konanie bez zbytočných priet'ahov.

Uvedený postup okresného súdu a doterajšia dĺžka konania nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 905/00 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mu, aby vo veci konal a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 4 500 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia (napr. I. ÚS 15/02, IV. ÚS 84/02).

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu, ktoré je vedené pod sp. zn. 5 C 905/00, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, zistenú nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 60 000 Sk sťažovateľke za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Preto v tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. T., ktorý ich vyčíslil spolu s DPH sumou 8 040,80 Sk, a to za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2008 a dvojnásobok režijného paušálu po 190 Sk a k tomu čiastku 25 Sk vrátane 19 % DPH, pričom predložil aj osvedčenie platiteľa DPH.

Ústavný súd úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 008 Sk. Úhrada bola priznaná v celkovej sume 8 011 Sk za 2 úkony po 3 176 Sk urobené v roku 2008 a 2 x 190 Sk režijný

paušál. K tomu bola pripočítaná 19 % daň z pridanej hodnoty v sume 1 279 Sk, pretože advokát je platcom tejto dane.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2008